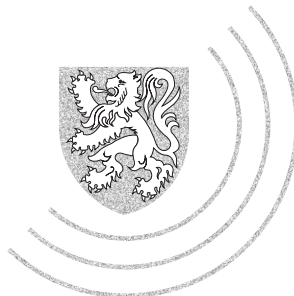

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

12 juni 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heer Jul Van Aperen**

**(Hoofdstuk X – Energie; Hoofdstuk XI – Vlaams Infrastructuurfonds; Hoofdstuk XIII –
Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeekering en de dijken
en Hoofdstuk XIV – Slotbepalingen)**

INHOUD

	Blz.
I. Algemene bespreking	4
II. Stemming	11

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer.

Vaste leden :

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heer Jan Verfaillie. ;

de heren Marc Cordeel, André Denys, Patrick Lachaert, Jul Van Aperen ;

de heren Jean Geraerts, Pieter Huybrechts, Frans Wymeersch ;

mevrouw Hilde Claes, de heer Robert Voorhamme ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heren Jos De Meyer, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Paul Van Malderen ;

mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Koen Helsen, Jacques Laverge, Didier Ramoudt ;

mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Roland Van Goethem, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Jacky Maes, Bruno Tobback ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Loones.

Zie :

1177 (2001-2002)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 6 : Amendementen
- Nr. 7 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 8 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 9 : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
- Nr. 10 : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie heeft de haar toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 (Hoofdstukken X Energie, XI Vlaams Infrastructuurfonds, XIII Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeekering en de dijken en XIV Slotbepalingen) behandeld op 16 en 21 mei 2002.

I. ALGEMENE BESPREKING

A. Inleidende uiteenzetting door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

De minister verstrekt een toelichting bij de artikelen van het programmadecreet die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

HOOFDSTUK X

Energie

In artikel 48 van het programmadecreet wordt artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet gewijzigd met als doel de huidige onduidelijkheid omtrent de berekening van het aantal verplicht voor te leggen groenestroomcertificaten weg te nemen.

Er wordt voorgesteld de eerste indiening van certificaten te verschuiven naar 31 maart 2003, waarbij het aantal voor te leggen certificaten berekend wordt op het jaar 2002. Vanaf 1 januari 2002 werden de netbeheerders en leveranciers officieel erkend door de VREG, zodat er duidelijke leveringsentiteiten zijn.

Daardoor wordt ook een rechtstreekser verband gelegd tussen de geleverde elektriciteit en de voor te leggen certificaten.

Daarnaast is er door de wijziging van de uiterste indieningsdatum een duidelijke koppeling tussen de afrekening van het systeem van de groenestroomcertificaten en dat van de WKK-certificaten.

§ 1, tweede lid en § 1bis van artikel 23 worden weggelaten, aangezien zij overbodig zijn geworden

door de invoering van het systeem van de groenestroomcertificaten op 1 januari 2002.

Het tijdstip van de evaluatie door de VREG van het systeem van de groenestroomcertificaten, wat oorspronkelijk in 2002 zou moeten gebeuren, wordt veranderd in 2003, gelet op het feit dat de eerste inlevering van certificaten tot uiterlijk 31 maart 2003 kan gebeuren.

Artikel 49 wijzigt artikel 37, § 2 van het Elektriciteitsdecreet in aansluiting bij de gewijzigde termijn in artikel 48.

Tevens wordt voorzien in de aanpassing aan de euro van de bedragen van de administratieve geldboetes. Die aanpassing was voorzien in artikel 58 van het Aardgasdecreet, maar was echter nog niet in werking getreden. Omwille van de duidelijkheid werd artikel 37, § 2 volledig vervangen door een aangepaste tekst. Hierbij werd ook rekening gehouden met de komst van de euro. Artikel 58 van het Aardgasdecreet heeft daardoor geen bestaansreden meer en wordt daarom opgeheven in artikel 51 van het programmadecreet..

De Vlaamse regering heeft op 29 maart 2002 het besluit goedgekeurd inzake de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik. Dit besluit legt aan de netbeheerders de resultaatsverbintenis op om een jaarlijkse primaire energiebesparing te bekomen, evenredig met de hoeveelheid elektriciteit die zij geleverd hebben aan hun klanten.

Hierin wordt aan de VREG de bevoegdheid toegekend om aan de netbeheerders administratieve geldboetes op te leggen volgens de in het besluit vastgelegde berekeningswijze, bij overtreding van de verplichtingen.

De administratieve geldboeten, voorzien in artikel 37, § 1 van het Elektriciteitsdecreet, zijn echter te weinig specifiek voor het opleggen, het controleren en het sanctioneren van de niet-naleving van de energiebesparingsdoelstelling, opgelegd in het besluit van 29 maart 2002.

De geldboetes voorzien in artikel 37, § 1 van het Elektriciteitsdecreet, zijn eerder gebaseerd op het principe van een dwangsom, waarbij een geldboete wordt opgelegd per dag dat niet werd voldaan aan de verplichting.

Bij het sanctioneren van de niet-naleving van de energiebesparingsdoelstelling van het besluit van 29 maart 2002 is het echter noodzakelijk om een

administratieve geldboete op te leggen in functie van de ontbrekende energiebesparing, dus per te weinig bespaarde kWh i.p.v. per kalenderdag.

Via de toevoeging van de voorgestelde paragraaf 2bis aan artikel 37 van het Elektriciteitsdecreet in artikel 50 van het programmadecreet, kan de VREG een administratieve geldboete opleggen van tien cent per kilowattuur te weinig bespaarde primaire energie ten opzichte van de opgelegde besparingsdoelstellingen.

HOOFDSTUK XI

Vlaams Infrastructuurfonds

In het decreet Basismobiliteit is voorzien dat administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd. Daar het de bedoeling is om de opbrengst van deze geldboeten ten goede van het Vlaams Infrastructuurfonds te laten komen, wordt in de artikelen 52 tot en met 54 de nodige basis gecreëerd.

HOOFDSTUK XIII

Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeewering en de dijken

Artikel 57 vervangt het bestaande artikel 43 van het programmadecreet bij de begroting 1993 in verband met de vrijstellingen van retributies voor het privaat gebruik van het publiek domein. Het neemt enkel de vrijstelling over voor activiteiten die zonder winstoogmerk worden uitgevoerd en van sociale, culturele of pedagogische aard zijn.

Een aantal vrijstellingen die waren opgenomen in het oorspronkelijke artikel 43 worden niet meer hernomen daar deze, achteraf beschouwd, activiteiten betroffen die niet beantwoorden aan de definitie van privaat gebruik (bv. rederijen en scheepsbevrachters die het gebied niet afsluiten, ecologisch bermbeheer dat vooral op onbevaarbare waterwegen van toepassing is en dat buiten het gebied van het decreet van 1992 valt).

Het eerste lid van het artikel is absoluut gesteld. De leidingen en netwerken die het drinkwater vervoeren zijn vrijgesteld van variabele retributie. Van dit principe kan niet bij besluit door de Vlaamse regering worden afgeweken.

De vrijstelling van de drinkwatersector tot het betalen van een variabele retributie vloeit voort uit de specifieke situatie waarin deze dienst zich bevindt. Drinkwater is een onmisbaar goed in het kader van de volksgezondheid en hygiëne. Bovendien is water onmisbaar vanuit overwegingen van brandveiligheid. Het waterleidingennetwerk is in vele gevallen voorzien van hydranten die worden geplaatst ten dienste van de brandweer.

Het tweede lid van het nieuwe artikel 43 biedt aan de Vlaamse regering de mogelijkheid om een aantal ingebruiknemingen vrij te stellen van variabele retributie. Hierdoor beschikt men over een soepel instrument om de wetgeving te coördineren.

De eerste twee vrijstellingen komen reeds voor in het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering van 29 maart 2002 dat van toepassing was voor de waterwegen en hun aanhorigheden. Het gaat om ingebruiknemingen die eveneens vrijgesteld zijn van stedenbouwkundige vergunning

De derde vrijstelling wil een decretale grondslag bieden voor een vrijstelling voor de ingebruiknemingen van bestendige constructies van algemeen belang en zonder opbrengst.

B. Bespreking

De heer André Denys verklaart dat zijn fractie twee problemen wenst te signaleren. Er is in eerste instantie het dossier van de groenestroomcertificaten. Hij verwijst naar zijn actuele vraag van 24 april 2002 omtrent de problematiek die bestaat op het terrein bij de intercommunales. De intercommunales melden dat zij wel willen, maar niet tijdig klaar kunnen zijn met de groene energie omdat de overheid geen vergunningen uitreikt. De minister heeft toen geantwoord dat hij uitstel wenst te verlenen tot maart 2003. Het lid vraagt of het uitstel dat hij nu terugvindt in het Programmadecreet het uitstel is waarvan sprake. Komt men daarmee tegemoet aan de verzuchtingen van de intercommunales die wel vergunningen aanvragen maar niet tijdig klaar komen maar wel vrijgesteld worden van de boeteclausules ?

In verband met de algemene doelstellingen omtrent het behalen van de 3%-norm hernieuwbare energie in 2004, krijgt hetzelfde lid de indruk met de discussie rond de inplanting van windmolens dat er een enorm probleem ontstaat naar realisatie van deze 3%-norm. Hij verklaart zich een voorstander om deze 3% te bereiken maar het lid vraagt om na verklaringen van ondermeer Bekaert over zonnenergie en eerste resultaten in 2008-2009, de doel-

stellingen eens te herbekijken. Hij vraagt naar een concrete stand van zaken omtrent de realisatie van de concreet gestelde doelstellingen inzake de 3%-norm.

In tweede orde wenst de heer André Denys een aantal opmerkingen te formuleren bij het artikel in het programmadecreet omtrent de problematiek van de variabele retributie. Hij werd daarover door Belgacom gecontacteerd. Hij stelt zich de vraag of het verstandig is een luik van deze problematiek op te nemen in het programmadecreet en de problematiek zelf bij besluit en niet bij een decreet te regelen.

Spreker is het niet eens met de thesis van Belgacom die vrijgesteld wensen te worden van variabele retributie. Er moet betaald worden voor de leidingen en de infrastructuur omdat dit schade teweegbrengt voor de wegbeheerder. Er bestaan wel verschillende systemen om te betalen. In Nederland wordt gewerkt met een systeem waarbij precies wordt berekend wat de kost is terwijl hier in het programmadecreet gepleit wordt voor een forfaitair systeem van vergoeding.

De voorgestelde regeling heeft echter niet uitsluitend de bedoeling om specifiek de kosten verbonden aan de infrastructuurwerken te dekken, maar ook als nevenbedoeling een compensatie te vinden voor de te verwachten inkomstenderving als gevolg van de liberalisering van de elektriciteitssector.

De heer André Denys toont zich geen voorstander om de twee discussies (welk systeem en welke bedoeling) te vermengen. Hij pleit voor een apart en open debat over de inkomsten ingevolge de liberalisering van de elektriciteitssector.

Het is bovendien een debat dat ook tussen de vijf verschillende sectoren (water-, gasdistributie, telecom, telefonie en elektriciteit) moet gevoerd worden. Alle vijf kunnen argumenten aanvoeren om vrijgesteld te worden. Hij ziet tussen de verschillende sectoren geen fundamenteel onderscheid om één sector vrij te stellen. Hij heeft de indruk dat er andere bedoelingen zijn om die ene sector vrij te stellen.

De heer André Denys herhaalt zijn vraag voor een open debat over deze problematiek. De vraagstellingen zijn daarbij wat als vergoeding moet dienen voor de kosten aan infrastructuur, wat als compensatie voor de gemeenten moet gelden, welk systeem te kiezen is en of er een onderscheid tussen de verschillende sectoren dient gemaakt te worden. Spreker is van oordeel dat de gemaakte

uitzondering voor één sector (waterdistributie) niet thuishoort in een programmadecreet; hij is bovendien van oordeel dat voor de andere sectoren een regeling niet via besluit kan getroffen worden. Hij is vragende partij om deze globale problematiek via een apart ontwerp van decreet te behandelen.

De heer Carl Decaluwe verklaart dat zijn fractie ook voorstander is van een open debat omtrent deze problematiek. Dezelfde spreker is het eens met de heer André Denys om de problematiek decretaal te regelen. Hij vraagt naar een standpunt van de minister en sluit zich aan bij de visie van de heer André Denys dat dit artikel in het programmadecreet tot stand kwam ingevolge de evoluties in de elektriciteitssector.

De heer Robert Voorhamme heeft geen bezwaar om de discussie ten gronde te voeren over het waarom van een onderscheid tussen de verschillende nutssectoren en de variabele retributie. Hij is echter geen voorstander om dat ook via een apart decreet te regelen omdat het gaat over een aanpassing via een programmadecreet wat destijds bij programmadecreet geregeld was. Vanzelfsprekend heeft de problematiek onrechtstreeks te maken met de gemeentefinanciën maar zulks impliceert toch niet dat dit via een apart decreet moet geregeld worden. Hij vindt een gevaarlijk precedent als men deze legitimatie (verband met gemeentefinanciën) hanteert om een apart decreet te maken.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer verduidelijkt dat het Uitgebreid Bureau van dit parlement de discussie of dit artikel al dan niet in het programmadecreet moet opgenomen worden, reeds gevoerd heeft en beslist heeft dit artikel te behouden in het programmadecreet.

De heer André Denys ontkent dat hij de indruk wil wekken dat hij via een decretale regeling alles aan mekaar wil binden. Hij is geen voorstander om alles via een besluit te regelen; zijn tussenkomst is erop gericht om juist via een apart decreet ook legistiek klaarheid te scheppen.

Minister Steve Stevaert vermeldt dat het principe van het privaat gebruik van het publiek domein en de vergoedingen hiervoor onder de vorm van retributies staat ingeschreven in het programmadecreet bij de begroting 1993. De heer André Denys stipt aan dat hij toen tegen gestemd heeft omdat programmadecreten geen vuilbakdecreten mogen zijn. Hij blijft erbij dat het eenieder vrij staat om los van de beslissingen van het Bureau een andere inhoudelijke mening erop na te houden. Hij verkiest daarom eerder te werken via een apart de-

creet dan deze bepaling op te nemen in een programmadecreet.

Minister Steve Stevaert benadrukt dat deze bepalingen niet handelen over gemeentelijke middelen. Het gaat over middelen voor de Vlaamse overheid. Procedureel wordt wel de juiste weg gevolgd. De minister verklaart dat het niet in eerste instantie gaat over gemeentelijke vergoedingen, maar over vergoedingen aan het Gewest. Er is daartoe een decretale basis, er is een goedgekeurd besluit en de gevolgde procedure is de juiste. De minister wenst wel inhoudelijk de discussie te voeren.

Het gaat dus niet over een belasting maar over een retributie omdat er kosten verbonden zijn aan het leggen van kabels in de ondergrond. De minister benadrukt dat men op algemeen uitdrukkelijk verzoek van alle partijen en vooral de VLD verzocht heeft om waterdistributie vrij te stellen van retributie. Er zijn daarvoor specifieke redenen en de Raad van State heeft daaromtrent geen problemen geopperd.

De minister heeft begrip dat ook Belgacom een onderdeel kan zijn van de universele dienstverlening maar dan zou de bevoegde federale minister Daems tenminste het initiatief moeten nemen om het fonds universele dienstverlening op te starten. Maar hij laat dat na en dat is onbehoorlijk bestuur.

Slechts in tweede orde gaat het over de financiën van de gemeenten. De versnelde liberalisering van de energiemarkt waarmee de liberale fractie het eens is, vergt dat er werk wordt gemaakt van de vrijstelling van de middelen die er komen uit de vennootschappen die energie verkopen. Het probleem is dat omdat Vlaanderen sneller liberaliseert dan Wallonië, we aan de federale overheid belastingsgelden ter beschikking stellen van de steden en gemeenten. De federale overheid belast steden en gemeenten die het moeilijk hebben omdat ze inkomsten genereren uit verkoop.

De federale overheid is erin geslaagd tegen een schandalige prijs het hoogspanningsnet te verkopen aan een privépartner en te vergoeden met middelen van de steden en gemeenten in de gemengde sector. Men is erin geslaagd een bijzonder laag rendement toe te kennen. Dat is een tweede probleem van de verarming van steden en gemeenten.

Dan is er het probleem dat Vlaanderen niet bevoegd is om vergoedingen vast te stellen op zijn eigen Vlaams distributeinet.

Deze drie onrechtmatigheden moeten rechtgezet worden.

De minister constateert dat er een wildgroei is in steden en gemeenten ; nu vraagt men eindelijk een regeling om een vergoeding te krijgen voor het openbaar domein dat gebruikt wordt. De minister kondigt aan dat hij een initiatief zal nemen om te vermijden dat elke gemeente in Vlaanderen een verschillend tarief zou hanteren wat zou leiden tot onoverzichtelijke regelgeving.

De minister is van oordeel dat omwille van het spel dat rond Belgacom wordt gespeeld – vrijstelling van retributie –, het mogelijk is dat het gelijkheidsbeginsel geschaad wordt. Voor water geldt dit niet omdat de Raad van State daarmee akkoord ging. Maar als het ook zou gelden voor Belgacom, kan het ook geclaimd worden door de elektriciteitssector en de gasector. De minister benadrukt nogmaals dat het niet over een belasting gaat maar over de onkosten. De minister waarschuwt de sector dat hij niet langer lobbying aanvaardt. Als men deze piste volgt, zal hij laten nakijken hoe groot de werkelijke kost is. De voorgestelde retributies zijn trouwens nog zeer redelijk en komen waarschijnlijk niet overeen met de werkelijke kosten die de gemeenschap heeft. Hij vindt het onaanvaardbaar dat de gemeenschap zijn infrastructuur kosteloos moet ter beschikking stellen van maatschappijen die miljarden BEF winst maken.

Minister Steve Stevaert verklaart dat het ten gronde over een bedrag van 500 miljoen BEF (12,5 miljoen euro) gaat dat in het VIF terecht komt. Daarover zijn er binnen de regering afspraken gemaakt n.a.v. de begrotingsopmaak.

De minister wenst wel de discussie te voeren over op welke wijze in de toekomst steden en gemeenten gefinancierd worden. Hij heeft de indruk dat door de verdragingsmanoeuvres de federale overheid onderzoekt of zij fiscaliteit kan ontwikkelen op gas en elektriciteit om zo de federale staatskas te spijzen en bijgevolg de marge voor de Vlaamse overheid te verkleinen. Hij wenst ook ten allen prijze te voorkomen dat de verwachte daling van de prijzen uitgehouden zou worden door allerlei vormen van fiscaliteit en parafiscaliteit. De minister is trouwens van oordeel dat de bevoegde federale minister Vlaanderen aan het lijntje houdt. Minister Steve Stevaert pleit voor redelijkheid wat de retributie betreft maar elke dag uitstel leidt tot duurderre prijzen. In dat verband verwijst hij naar het initiatief van de burgemeester van Peer om een vergoeding op te leggen. Dat initiatief is echter door

de gouverneur van Limburg geschorst ook al om wildgroei te vermijden.

De heer André Denys repliceert dat hij zeker niet werd gebriefd door federaal minister Daems, maar wel door Belgacom. Hij verwijst naar een vroegere interpellatie waarbij hijzelf aankloeg dat het openbreken van de wegen té weinig gecoördineerd gebeurt en dat daarvoor een vergoeding vragen correct is. Hetzelfde lid pleit wel voor een gelijke behandeling tussen de verschillende nutssectoren met als oogmerk dat iedere sector effectief bijdraagt aan de kosten voor het gebruik. Spreker is vragende partij voor een open debat over de problematiek die de minister heeft aangeraakt met name de verdragingsmaneuvers op federaal vlak en de effecten daarvan voor de inkomsten van de gemeenten en negatieve effecten op de kostprijs van energie. De VLD-fractie is graag bereid om in dit Vlaams Parlement te streven naar een gemeenschappelijke strategie om gemeenschappelijke akties daartegen te ondernemen.

Minister Steve Stevaert is het eens dat het absoluut nodig is om dit debat te voeren temeer daar er een zeer grote kans is dat Vlaanderen op lange termijn ernstig benadeeld wordt als deze problematiek op federaal vlak niet eerlijk wordt geregeld.

De minister verduidelijkt dat er inderdaad een categorisering mogelijk is tussen de verschillende sectoren maar dat is het probleem niet. Sommigen willen vrijgesteld worden van deze vergoeding. Hij viseert hiermee niet Belgacom maar wellicht andere bedrijven die handig van de actie van Belgacom willen gebruik maken om vrijgesteld te worden.

De heer Carl Decaluwe verklaart dat de Cd&V dit dossier wenst open te gooien ; hij verwijst naar de tussenkomsten van een aantal CD&V-politici in de Senaat. Men moet echter niet alleen aandacht hebben voor de kost (voor de wegbeheerder) bij wegenwerken maar ook voor negatieve effecten van dergelijke wegenwerken voor de plaatselijke middenstander.

Het lid vraagt ook verduidelijking omtrent de fiscale en parafiscale maatregelen. Hij heeft de indruk dat in deze het adagium geldt dat “wie eerst heft, eerst maalt”.

De minister verklaart dat het mogelijk is dat de federale overheid uitpakt met vormen van energietaksen die tot effect hebben dat er geen marge meer is in de sector. Hij is wel bereid om via overleg bij het openbreken van een gewestweg die door

een gemeente loopt, de middelen uit te keren aan de gemeenten.

De heer André Denys waarschuwt enerzijds voor het gebrek aan coördinatie bij het openbreken van de wegen en anderzijds het gebrek aan vernieuwing van netwerken als er niet wordt gebroken.

Minister Steve Stevaert waarschuwt ervoor dat men het openbreken ook als dusdanig niet onbetaalbaar maakt. Hij is van oordeel dat in deze problematiek de schade voor middenstanders relatief beperkt blijft : het gaat over grote werken. De minister wenst met Unizo een pilootproject op te zetten bij grote infrastructuurwerken om dit mee te begeleiden.

De minister benadrukt nogmaals dat deze maatregel van het programmadecreet niet tot doel op zich heeft een compensatie te vinden voor minderopbrengsten ingevolge de liberalisering.

De minister maakt zich sterk dat bij een liberalisering van de energiesector de inkomsten niet zo drastisch zullen dalen zoals wordt voorgespiegeld. Er moet wel een onderscheid worden gemaakt tussen de gemengde en de zuivere sector. Een gemeente van de zuivere sector is eigenaar van zijn net en hoeft dit net niet in te kopen en kan wellicht veel vlugger een rendement bereiken.

De heer Carl Decaluwe verwijst naar de discussie tussen VLD en SP.a rond de bewuste retributies. Hij stelt vast dat in het programmadecreet voor de watermaatschappijen een uitzondering wordt gemaakt : zij worden vrijgesteld van retributie. Iedereen heeft inderdaad water nodig, maar bijvoorbeeld ook stroom. Waar is het gelijkheidsbeginsel, als het voor de ene wel kan en voor de andere niet. Wat is de extra motivatie ?

De heer Johan Malcorps stelt vast dat er in het programmadecreet nu van WKK-certificaten wordt gesproken ; dat is een essentieel gegeven om de CO₂ te reduceren, dat staat ook in de beleidsbrieven. Daar koestert de minister hoge ambities, namelijk om in 2005 tot 1.440 Megawatt te komen, of een toename van 1.200 Megawatt ten opzichte van 1990. Hoe wil de minister dat via die certificaten realiseren ? In zijn beleidsbrief spreekt de minister bovendien van een Vlaamse norm. Wat is de stand van zaken nu ? Nu voorzien we al in 600 Megawatt extra op vier jaar tijd via gasturbines, maar in vergelijking met onze buurlanden is dat niet zo veel. Hoe kan die sprong voorwaarts waargemaakt worden ? Kan ook hier een norm voorop gesteld worden ?

Minister Steve Stevaert stelt dat de warmtekrachtcertificaten een andere zaak zijn dan de groenestroomcertificaten. Warmtekrachtkoppelingen bestonden al in het verleden. Als die voldoende hoogwaardig zijn, dan is er een probleem voor de markt. Als men afgeschreven installaties gaat subsidiëren, dan geeft men onvoldoende incentives voor nieuwe installaties. Hij vindt dan ook dat er naar een tussenweg moet gezocht worden. Zo meent hij dat bijvoorbeeld certificering wel mogelijk is voor een upgrade van bestaande installaties. Men mag echter niet alle bruikbare ruimte gebruiken voor de oude installaties, want daar wordt het milieu niet beter van. De minister engageert zich om een omstandiger antwoord neer te leggen bij het Commissiesecretariaat.

De heer Carl Decaluwe vraagt op welke posten in het kader van de budgetcontrole de minister heeft bespaard. Elk departement moest immers 2 procent bezuinigen. De minister antwoordt dat de bijdrage voor zijn departement bestaat in de retributies, als compensatie voor de besparingen op het VIF. De Raad van State heeft geen bezwaar geopperd dat water hiervan kan worden vrijgesteld. Gas, elektriciteit en Telecom kunnen daarentegen niet worden vrijgesteld. Wel kan een vrijstelling worden verleend voor de universele dienstverlening in de telecomsector. De federale overheid moet hiertoe op termijn een speciaal fonds in het leven roepen.

De minister is bereid om de middelen voor het gedeelte van de gewestwegen dat door de gemeente loopt, te ristorneren aan de gemeenten. De overlast heeft immers betrekking op de stoepen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten vallen. Er werd echter nog niet berekend hoe de herverdeling concreet zal gebeuren. *Mevrouw Wivina Demeester* vraagt hoeveel de retributies dit jaar zullen opbrengen. De minister antwoordt dat er 300 miljoen frank wordt voorzien.

De heer Jul Van Aperen merkt op dat de retributie per gemeente zal verschillen aangezien ze er autonoom over kunnen beslissen. Minister Stevaert antwoordt dat een maximumprijs wordt opgelegd. Hij ziet niet in welk belang gemeenten zouden kunnen hebben bij een lager tarief. De heer Jul Van Aperen merkt op dat een maximumprijs de gemeentelijke autonomie ook beperkt. Hij vreest dat de positieve effecten van de liberalisering zullen verdwijnen als de gemeenten de retributie interpreteren als opcentiemen energie. Volgens minister Stevaert kan dat niet omdat retributies geen belastingen zijn. Bovendien maakt het debat over even-

tuele opcentiemen op energieverbruik deel uit van het kerntakendebat.

Mevrouw Wivina Demeester is ervan overtuigd dat de verbruikers die retributie uiteindelijk zelf zullen betalen. Minister Stevaert stelt dat deze retributies lager zullen zijn dan de prijsdaling. De prijzen zullen immers kelderen als de huidige gesloten markt echt vrij wordt gemaakt. Steden en gemeenten werden totnogtoe niet op een transparante manier gefinancierd. Ze hadden er immers alle belang bij om zo veel mogelijk energie te verkopen. Van dat systeem wil men nu afstappen, maar de vraag is hoe steden en gemeenten voortaan wel gefinancierd zullen worden. Minister Stevaert oppert het idee om de provincies verantwoordelijk te maken voor afvalverwerking. Door deze maatregel hebben de steden geen financiële problemen meer. Als de provinciewegen naar de gewesten worden overgeheveld, kunnen de provincies zich bijvoorbeeld concentreren op het wegwerken van alle zwarte punten.

Mevrouw Wivina Demeester vindt dat alles minder transparant zal worden.

Minister Stevaert vindt de manier waarop het afvalbeleid nu gefinancierd wordt onrechtvaardig. De forfaitaire belastingen zijn dit jaar overigens toegenomen. Maar het afvalbeleid forfaitair financieren, is niet alleen asociaal. Het houdt bovendien geen rekening met het principe dat de vervuiler betaalt.

Mevrouw Wivina Demeester is ervan overtuigd dat het voor de bevolking minder duidelijk wordt. De burgers zullen bovendien betalen voor de retributies. Minister Steve Stevaert stelt dat de prijs voor de burgers amper zal verhogen door deze retributies. Bovendien zal deze beperkte verhoging wel op de factuur vermeld worden. In tegenstelling tot de verdoken sponsoring van de Generale Maatschappij uit het verleden als gevolg van het historische compromis tussen steden en gemeenten enerzijds en de monopolie maatschappij anderzijds. Minister Stevaert vindt het onrechtvaardig dat iedereen dezelfde prijs betaalt voor afvalverwerking ongeacht het inkomen.

De heer Jul Van Aperen benadrukt dat het principe dat de vervuiler betaalt, niet uit het oog verloren mag worden. Iemand met een hoog inkomen is daarom nog geen grote vervuiler. Het principe dat de sterkste benen de grootste inspanning dienen te leveren, moet gecombineerd worden met dat van de vervuiler betaalt. Anders gaan alle preventie-inspanningen verloren.

De heer Robert Voorhamme denkt dat de beste oplossing bestaat uit een systeem volgens het principe dat de vervuiler betaalt, dat sociaal gecorrigeerd is. Dat betekent dat een bepaalde hoeveelheid afval verwerkt wordt met een kost die gegeneerd wordt vanuit de personenbelasting, en niet met een forfaitair bedrag dat aan iedereen opgelegd wordt ongeacht het inkomen. Men moet zoveel mogelijk vermijden dat er afval geproduceerd wordt. Iedereen moet daartoe aangespoord worden. Maar er zijn onsamendrukbare hoeveelheden afval. De vraag is of iedereen daarvoor moet betalen

Minister Stevaert merkt op dat als men het principe dat de vervuiler betaalt, volledig doortrekt, men in steden zoals Antwerpen dan 150 frank per vuilniszak moet betalen. Dat zal het sluikestorten enorm doen toenemen. Daarom is het belangrijk dat men het principe dat de vervuiler betaalt, pragmatisch en op een sociaal gecorrigeerde manier toepast. Hij pleit ervoor om de extra middelen inkomensgerelateerd te innen.

De heer Robert Voorhamme stelt dat het principe van remgeld in de gezondheidszorg gelijksoortig is. Niemand is er voorstander van om het remgeld volledig af te schaffen. Men dient bewust te blijven van het feit dat men zaken consumeert die geld kosten. Forfaitaire bedragen zijn de slechtst mogelijke oplossingen.

De heer Johan Malcorps wijst erop dat men aan de burger duidelijk moet maken dat momenteel slechts een derde van de kosten wordt betaald door alle mogelijke vormen van afvalbelasting. Men moet een goed evenwicht vinden tussen sociaal progressief (meer betalen naargelang het inkomen) en ecologisch progressief (meer betalen naargelang de hoeveelheid vervuiling). Bepaalde vormen van belastingen (forfaitaire huisvuilbelastingen bijvoorbeeld) kunnen afgebouwd worden, maar men mag daarin niet te ver gaan (bijvoorbeeld een aantal zakken gratis geven). Dan zal het ecologisch progressieve verdwijnen en geeft men een verkeerd signaal. De reële vervuiling moet doorgerekend worden, maar er kan gedacht worden aan een basisvervuiling. Dat systeem kan ook toegepast worden op andere zaken, bijvoorbeeld het waterverbruik.

Mevrouw Wivina Demeester merkt op dat deze discussie ontstaan is uit het feit dat er een nieuwe belasting ingevoerd wordt in de begroting. De heer Robert Voorhamme repliceert het niet gaat om een nieuwe belasting. Het is een bestaande retributie waarvoor bepaalde vrijstellingen geschrapt wor-

den. Mevrouw Wivina Demeester vindt dat een gesofisticeerde redenering en vraagt dat men de mensen zou vertellen wat ze moeten betalen. Het gaat in feite om een nieuwe kostprijs. De heer Robert Voorhamme stelt dat de verbruiker in principe betaalt. Minister Stevaert bevestigt dat en wijst erop dat het vroeger de burger was die betaalde. De heer Jul Van Aperen zegt dat het gaat om een voortvloeisel uit de liberalisering van de energiemarkt. De liberalisering van de telecommunicatiesector heeft ervoor gezorgd dat de eindverbruiker minder betaalt. Dat moet de bedoeling zijn. Mevrouw Wivina Demeester stelt dat de burger duidelijkheid vraagt. Transparantie is een vereiste. Als men een dienst koopt, dan heeft men het recht om te weten wat men daarvoor moet betalen. Minister Stevaert zegt dat er spelers op de markt zullen komen, die de eenvoudigste factuur zullen maken met all-intarieven, terwijl anderen met gadgets werken. Hij begrijpt de weerstand tegen de retributie niet goed. Waarom kan de overheid zich niet laten vergoeden voor het verbruik? Het gaat om zeer lage kosten omdat er risico's zijn op grondverzakking, omdat er efficiëntieverlies is, en omdat er beschermingsmaatregelen en bijkomend onderzoek nodig zijn.

De heer Carl Decaluwe vraagt waarom men daarvoor nu heeft geopteerd. Omwille van compensaties toch. Of eenvoudig gezegd: de gemeenten verliezen door de liberalisering van de elektriciteit een aantal inkomsten, wij als Vlaamse Gemeenschap, via het gemeentefonds, doen iets voor hen.

Mevrouw Wivina Demeester is van oordeel dat hier nog geen middelen voor de gemeenten bij zijn, alleen voor het gewest. De minister zegt dat het gewest geen frank verloren heeft met de liberalisering. Volgens de heer Carl Decaluwe is het toch ter compensatie.

De heer Marc Cordeels visie is dat de gemeenten de infrastructuur voor zich nemen en de kosten doorrekenen aan de leveranciers. Dan heeft de gemeenten haar inkomsten en via een PPS hun zaken laten aanleggen. Zoals de netwerken. De heer Robert Voorhamme oppert dat de gemeenten dan eigenaar worden van bijvoorbeeld de Belgacomdraden. De heer Marc Cordeel stelt inderdaad dat de gemeenten overal kanalen aanleggen, onder PPS-vorm, de nutsbedrijven dan huurgeld betalen, per meter. Volgens mevrouw Wivina Demeester zou dat een stuk transparanter zijn. Volgens de heer Marc Cordeel kan je zelfs alles in één pijp steken, zoals in Berlijn. Met een gedeelte voor communicatie, een gedeelte voor elektriciteit en voor waterleiding. Alles geprefabriceerd. Zonder zoals nu tel-

kens een straat te moeten openbreken. Op termijn zelfs goedkoop.

De heer Jul Van Aperen vraagt of men reeds aan een retributiekost heeft gedacht, nu er een bedrag is ingeschreven. Volgens de minister wordt geopteerd voor een bedrag van zes frank de strekkende meter, zes frank per nutsmaatschappij op jaarbasis. Maar sommige leidingen moeten worden vrijgesteld, omdat ze een algemene dienstverlening zijn. En dus betaald worden, aldus de heer Carl Decaluwe, die voor het water niet. De minister repliceert dat water niet mag geprivatiseerd worden.

II. STEMMING

Hoofdstuk X Energie van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 wordt eenparig met 10 stemmen aangenomen.

Hoofdstuk XI Vlaams Infrastructuurfonds van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 wordt met 10 stemmen aangenomen.

Hoofdstuk XIII Domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, zeewering en de dijken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 wordt met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

Hoofdstuk XIV Slotbepalingen van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2002 wordt met 8 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jul
VAN APEREN

Wivina
DEMEESTER-DE MEYER
